

Ainevaldkond: Kunstiained gümnaasiumis

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja hoida seda järjekindlalt. Valdkonnapädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist ning kunstid on inimesega seotud kogu elu. Kunstipädevus seostub kultuurilise teadlikkusega, hõlmates põhiteadmisi Eesti ja Euroopa kultuurisaavutustest ning maailma kultuurilise mitmekesisuse mõistmist. Kunstipädevus tähendab oskust väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevus sisaldab kriitilis-loovat mõtlemist, mitmekesist eneseväljendusoskust, isikupära väärtustamist ning valmisolekut leida värskeid lahendusi muutuvates oludes.

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) peab kunsti ja muusikat elu loomulikuks osaks ning mõistab esteetiliste tegurite olulisust igapäevaelus;
- 2) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 3) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ja meetodeid;
- 5) avastab ning väärtustab kunstide mitmekesisust ja muutumist ajas, kohas ja erinevates kultuurides;
- 6) mõtleb ning tegutseb kultuurimaastikul informeeritult ja kriitiliselt ning väljendab oma seisukohti ja emotsioone;
- 7) teostab loomingulisi ideid enesekindlalt ning asjatundlikult, väärtustab kaaslaste erinevaid ideid ja lahendusi;
- 8) võrdleb kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 9) tunnetab ennast kultuuritraditsioonide kandjana;
- 10) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kohustuslike õppeainetena muusika ja kunst, mille kursuste arv on järgmine:

Kunst – 2 kursust

Muusika – 3 kursust

Nädalatundide jaotus klasside kaupa on järgmine

Klass	10	11	12
Kunst	-	1	1
Muusika	1	1	1

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele.

Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Oluline on mõtlemise paindlikkus ning avatus kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab läheneda probleemidele loovalt. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiained rõhutavad õppes koondumist viie põhimõtte ümber:

- 1) kunstid vajavad tõlgendamist. Kunstide kõne ei ole sõnasõnaline. Tõlgendamise puhul on alati võimalik lähtuda eri vaatepunktidest, ootustest ja isiklikust kogemusest. Kunsti ja muusikat õppides on vaja toetada tõlgendamisoskuse teket;
- 2) kunstidega tegelemine gümnaasiumis toetab loovust;
- 3) kunstid toetavad esteetilise tundlikkuse kasvu ning inimese heaolu. Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole.
- 4) kunstiaineid õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed;
- 5) kunstide õppimine toetab iseenda mõistmist ja mõtestamist ning üldpädevuste omandamist sisukalt ja terviklikult. Kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ja eneseväärikust.

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks.

Lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Kunstiainete ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi.

- Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus).
- Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.
- Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:

Sotsiaalained. Vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;

Keel, kirjandus, sh võõrkeeled. Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;

Loodusained. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);

Käsitööst ja tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);

Kehalisest kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetata eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti ja muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismuuseumitsemine, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeüleste õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda.

Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus. Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid.

Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomeülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.

Ettevõtlikkuspädevus. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus. Kunstiaineid õppides kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud infot rakendatakse loovtöodes eesmärgipäraselt. Õpitakse loominguga tegelemiseks valida ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeediumi vahendeid ja rakendusi. Ollakse teadlik autoriõiguste järgimise kohustusest digikeskkonnas. Suurendatakse teadlikkust digivahendite rakendamise kaasneda võivatest terviseriskidest ja internetis loominguga jagamise turvalisusest.

Kõik see on välja toodud ka Väike-Maarja Gümnaasiumi õppekava üldosas lisa 2. Digipädevuste kujundamine Väike-Maarja Gümnaasiumis

Läbivad teemad

Kunstiainetes on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid, kuigi mõnega on seotus tugevam. Teemad „**Väärtused ja kõlblus**“ ning „**Kultuuriline identiteet**“ on kunstiainetele eriomased. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui kaasaja kultuurinähtustesse. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusikaüritustel ja õpilastööde näitustel.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Oma võimete ja huvide teadvustamine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.

Tehnoloogia ja innovatsioon. On seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Lõimimise kaudu julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.

Tervis ja ohutus. On seotud kunstides kasutatavate paljude materjalide, töövahendite ja instrumentide käsitlemisega, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

„**Keskkonna ja jätkusuutlik areng**“ ning „**Teabekeskond**“ käsitlemine hõlmab mitmekülgsed oskusi nagu informatsiooni leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, mediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

Üldpädevuste ja läbivate teemade rakendamine

	SÜNDMUSED	EESMÄRGID	TEGEVUSED
1.	Aktused ja kogunemised	Kasvatada ühtsustunnet, luua pidulik meeleolu, väärtustada kooli traditsioone	Õpilased esitavad erinevaid muusikapalu, kujundavad saali.
2.	Tüdrukute tantsupidu	Arendada loovust ja koostööoskust	Õpilased kujundavad saali ja kostüümid
3.	Kooli sünnipäevanädal	Väärtustada ja hoida au sees kooli traditsioone.	Õpilased esitavad erinevaid muusikapalu, laulavad koos koolilaulu, kujundavad saali.
4.	Kooli vilistlaspidu	Korraldada koosviibimine erinevatele põlvkondadele, hoida au sees kooli tavad ja kombad	Õpilased esitavad erinevaid muusikapalu, kujundavad klassid ja saali.
5.	Perepäev Emadepäev	Väärtustada perekondikke suhteid. Tihendada koostööd kooli ja kodu vahel.	Õpilased esinevad vanematele erinevate muusikapaladega.
6.	Advendihommikud Jõululaat Jõulupeod Jõulukontserdid Jõulujumalateenistus	Arendada esinemisoskust, loovust, koostööoskust. Väärtustada loomingut ning ilumeelt. Teadvustada kristlikke jõulutraditsioone, kultuurilist mitmekesisust.	Õpilased esitavad laule, tantse, pillilugusid, kaunistavad kooliruumi ning saali.
7.	Lauluvõistlus „Maarjaviis“	Arendada esinemisoskust, julgust. Teadvustada erinevaid muusikaliike.	Solistid esitavad laule.
8.	Tantsupäev	Kujundada õpilastes rahvatantsu harjumusi	Rahvatantsurühmad esinevad koolikaaslastele.
9.	Kaunite kunstide nädal	Laiendada õpilaste silmaringi, arendada loovust ja isetegemise oskust	Õpilased valmistavad omaloomingulisi palasid, esitavad neid koolikaaslastele

1.5. Õppetegevuse kavandamine ning korraldamine

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab õpilastele piisavalt aega puhata ja huvialadega tegelda;
- 3) võimaldatakse õpilasel õppida individuaalselt ning koos teistega, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile, et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust ja konkreetse klassi võimekust;

- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat;
- 7) õppesisu illustreeritakse näidetega nii maailma kui ka Eesti kunstist ning eesti rahvakultuurist;
- 8) pööratakse tähelepanu õpilaste analüüsi- ja eneseväljendusvõime arendamisele: retsensioonide ja uurimistöde kirjutamisele ning esitlemisele;
- 9) kasutatakse mitmekesist õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, arvuti/ multimeediaklass, virtuaalkeskond jne, võimaluse korral käiakse õppekäikudel kontsertidel, teatrites, muuseumides, stuudiotel, muusikakoolides, looduses, näitustel, raamatukogudes jne;
- 10) õpilased võivad kirjutada näituste arvustusi ja arutleda kunstikriitike artiklite üle, arendamaks oskust rääkida kunstist;
- 11) seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist;
- 12) leitakse tunnivälise loomingulise tegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid, näituste kavandamine, töötoad jms).

Visanditele jm praktilistele töödele tuleb leida sobiv kujutamise- või kujundamistehnika. Igal kursusel tuleks teha mõned loova iseloomuga praktilised tööd. Õppetöö paremaks korraldamiseks ja ainet arusaamiseks võiks tundide läbiviimisel kasutada erinevaid töölehti, ülesandeid, praktilisi töid, millest lõpuks koostatakse õpimapp.

1.6. Hindamine

Hindamine on eelkõige õpetaja positiivne töövahend, millega on võimalik esile tuua õppija eeldused ja võimalused. Hindamisel lähtutakse alati õpilase isiklikust arengust ning toetatakse õpilase eneseväärikustunde arengut. Hindamine on alati individuaalne, aus ja mitmekülgne, võimaldades igal õpilasel näidata oma oskusi eri moel. Hindamine kunstiainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi kunsti ja muusika vastu. Tähtis on, et õpilastele oleks selge mida ja kuidas hinnatakse, et nad teaksid hindamiskriteeriume. See teave on ära toodud ka õppeaasta alguses esimese tunnikirjelduse all. Õpilasi innustatakse püstitama endale eesmärgid, hindama töötulemusi ning kandma vastutust oma õpitulemuste eest. Õpilaste hindamisel on oluline innustav tagasiside, milles pannakse erilist rõhku kujundavale hindamisele õppimisprotsessi vältel ning selle hindamise lõpptulemusele. Õpetaja saab hindamise varal teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õpetegevuse kui iseenda pädevuste arendamiseks.

Hindamisel ja tagasisidel on kunstiainetes oluline osa õpilase eneseusalduse kujundamisel. Samuti toetab see õpilase enesetunnetuse, identiteedi ja suhtlusoskuse arenemist. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid pööratakse tähelepanu ka õpilase keelekasutusele, sh kunsti- ja muusikaterminite õigele kasutusele ja õigekirjale, mida arvestatakse hindamisel ülesande eesmärgi ja kokkulepitud hindamiskriteeriumide põhjal. Kokkuvõtvalt hinnatakse üldjuhul õppeperioodi lõpul. Kokkuvõtvalt hinnates lähtutakse õppest kui tervikust ja taotletavatest õpitulemustest, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Hindamise aluseks on gümnaasiumi riikliku õppekava üldosas sätestatud, kunsti ainekavas esitatud õpitulemused ning hindamisel lähtutakse Väike-Maarja Gümnaasiumi õppekava üldosa lisast nr.4. Hindamise korraldus põhikoolis ja gümnaasiumis.

1.7. Õppekeskkond

Õppekeskkonda kujundades lähtutakse riikliku õppekava alusväärtustest ning luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb

usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu. Füüsilise õppekeskkonna tagab kunstiainetes õppimiseks kool, võimaldades õpet ruumis, mis on varustatud kvaliteetsete töövahendite ja materjalidega, et toetada valikute tegemise oskust ja loovat eneseväljendust.

Koolis on loodud ainevaldkonna õpetamiseks vajalikud tingimused.

Kunst:

- 1) individuaalseks ja rühmatöökaks vajalikud pinnad;
- 2) valgustus ning vesi/kanalisatsioon;
- 3) lauamolbertid, joonistusalusused ning tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused;;
- 4) vajalikud töövahendid ja materjalid;
- 5) kunstiraamatud, ajakirjad ja teatmeteosed;
- 6) DATA-projektori, skanneri ja printeri kasutamise võimalus ning internetiühendus.

Muusika:

- 1) muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatöökaks ja liikumiseks vajalik pind;
- 2) fono- ja videoteegi (CD, DVD, VHS), DATA-projektori kasutamise võimalus;
- 3) vajalikud vahendid: digitaalklaver ja klaveritool, hifi- muusikakeskus, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm ja MIDI-salvestusprogramm;
- 4) Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid) ja ukuleled.

Muusikaõpetus gümnaasiumis

Gümnaasiumi õppe- ja kasvatuseesmärgid muusikaõpetuses

Gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;
- 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;
- 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi;
- 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

Gümnaasiumi õpitulemused muusikaõpetuses

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) on omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks; osaleb võimaluse korral koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;
- 2) rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; oskab kuulata ja arvestada kaaslasi;
- 3) on omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ning oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga;
- 4) teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusoone, olulisemaid žanreid ja vorme ja oskab neid omavahel võrrelda;
- 5) väljendab kuulatud muusika kohta oma arvamust ning võrdleb, analüüsib ja argumenteerib, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;
- 6) oskab leida muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest; oskab koostada referaate, kirjutada esseesid, kontserdiarvustusi, uurimistöid muusikast, kasutades nüüdisaegseid infotehnoloogia võimalusi;

- 7) on tutvunud autorikaitse seadustega ning teadvustab intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi;
- 8) on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusika-teadliku publikuna; väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni.

MUUSIKA I kursus

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) on teadlik oma muusikalistest võimetest ning oskustest laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- 2) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda keskaja, renessansi, baroki ja klassitsismi muusikat ning oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;
- 3) väljendab oma arvamust muusikast ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo teemadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalast sõnavara.

Õppesisu:

- Musitseerimine (lauline, pillimäng, omalooming)
- Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks.
- Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks.
- Omalooming – kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.
- Muusika kuulamine ja muusikalugu.
- Keskaeg.
- Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Gregooriuse laul, missa, mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine, rüütlikultuur.
- Renessanss.
- Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika, reformatsioon ja muutused kirikumuusikas.
- Barokk.
- Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Õukonnamuusika, ooper, oratoorium, passioon, kontsert, prelüüd ja fuuga.
- Klassitsism.
- Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Sonaaditsükkel, keelpillikvartett, sümfoonia, instrumentaalkontsert, reekviem, klassikaline sümfooniaorkester, ooperi areng.
- Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Monteverdi, Händel, J. S. Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart, Beethoven.

Õppekäigud

1. Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning asjakohase arvamuse avaldamine muusikalist oskussõnavara kasutades.
2. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.

MUUSIKA II kursus

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) arendab oma muusikalisi võimeid laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- 2) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda romantismiajastu muusikat varasemate ajastute muusikaga ning oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;
- 3) oskab leida Eesti ja Euroopa muusikakultuuri seoseid;
- 4) on tutvunud eesti pärimusmuusikaga muusikanäidete varal;
- 5) väljendab oma arvamust ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo teemadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalast sõnavara.

Õppesisu

- Musitseerimine (laulmine, pillimäng, omalooming)
- Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks.
- Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks.
- Omalooming – kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.
- Muusika kuulamine ja muusikalugu
- Romantism.
- Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Soololaul,
- instrumentaalsed väikevormid, programmiline muusika (sümfooniline poeem), lavamuusika (ooper, ballett, operett). Rahvuslikud koolkonnad.
- Hilisromantism.
- Pärimusmuusika.
- Folkloor, regilaulu liigid, rahvapillid, rahvatantsud, uuem rahvalaul,
- uuemad laulumängud.
- Eesti professionaalse muusikakultuuri kujunemine.
- Muusikaelu Eestis enne rahvuslikku ärkamisaega. Laulupidude traditsiooni kujunemine. Esimesed eesti professionaalsed heliloojad ja muusikud, esimesed sümfoonilised ja vokaal-sümfoonilised suurteosed eesti muusikas. Rahvusliku helikeele kujunemine koorimuusikas, instrumentaalmuusikas ning lavamuusikas.

- Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Schubert, Chopin, Liszt, Berlioz, Verdi, Wagner, Tšaikovski, Sibelius, Grieg, R. Strauss jt.
- Muusikanäited eestipärimusmuusika heliloojate loomingust: Kunileid, Saebelmann, Hermann, Härma, Tünpu, Lüdig, Tobias, Saar, Kreek, Eller, Aav, Tubin jt.

Õppekäigud

1. Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning põhjendatud arvamuse avaldamine.
2. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.

MUUSIKA III kursus

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) süvendab oma muusikalisi võimeid laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- 2) on tutvunud muusikanäidete varal džässmuusika väljendusvahenditega ja eesti džässi peamiste traditsioonidega ning oskab oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;
- 3) on tutvunud muusikanäidete varal rokk- ja popmuusika väljendusvahenditega ning oskab oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;
- 4) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda 20. ja 21. sajandi eesti ja lääne muusikastiile;
- 5) väljendab oma arvamust ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo temadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalast sõnavara.

Õppesisu

- Musitseerimine (laulmine, pillimäng, omalooming)
- Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks.
- Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks.
- Omalooming: kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.
- Muusika kuulamine ja muusikalugu
- Muusika 20. ja 21. sajandil.
- Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid.
- Massikultuur ja kõrgkultuur. Impressionism, ekspressionism, neoklassitsism. Ülevaade 20. sajandi II poole muusikastiilidest ja -suundadest.
- Muusikaelu Eestis pärast Teist maailmasõda. 20. sajandi II poole muusikasuundade peegeldused eesti koori- ja instrumentaalmuusikas.
- Pop- ja rokkmuusika.
- Pop- ja rokkmuusika kultuurilooline taust ja väljendusvahendid, areng
- ja tänapäev, muusikaelu ja muusikatööstuse nüüdisaegsed suunad.
- Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Debussy, Ravel, Stravinski, Schönberg, Orff, Britten, Prokofjev, Šostakovitš, Messiaen, Cage, Boulez, Reich, Glass, Gershwin jt.
- Muusikanäited -, rock -ja popmuusikast.

- Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Ernesaks, A. Kapp, Tormis, Mägi, Tamberg, Rääts, Sumera, Kangro, Sisask, Pärt, Tüür, Tulve jt.

Õppekäigud

1. Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning põhjendatud arvamuse avaldamine.
2. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.

2.2. Kunst

2.2.1. Õppeaine kirjeldus

Kunsti õppeaine roll on aidata õppijal rakendada oma võimeid kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunst õppeainena tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks vajalikud igapäevale.

Õppeaine lähtealused on :

1) maailma kunsti ja visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine nii nüüdisaegses kui ajaloolises kontekstis. Kunsti õpetamise kaudu toetatakse õpilase tervikliku maailmapildi kujunemist, milles on tähtis koht kunstiloo ja nüüdisaegse visuaalse keskkonna tundmaõppimisel. Kunsti arengut vaadeldakse laiemalt, luues seoseid kultuuri, ühiskonna ja ajalooaga. Gümnaasiumi kunstiõpe loob baasi kunsti ning visuaalkultuuri vormi- ja pildikeele mõistmiseks ning kultuuride mitmekesisuse väärtustamiseks;

2) kunsti pidev uuenemine peegeldab muutusi nii teadustes kui ka ühiskonnas, väärtustes ja hoiakutes. Kunst on seotud uue kunstiloominguga, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunst tohib võtta rolli, et mõtestada ja arutleda, ent ka testida erinevaid ettekujutusi ning võimalikkusi. Nüüdisaegse kunsti, disaini, keskkonna ja virtuaalse mediakeskkonna käsitlemisel on peamine rõhk konteksti ning sõnumi analüüsil.

3) õpetaja on aktiivne kunstiga suhestuja ning toetab õpilasi kultuuri muutuvast mitmekesisuses. Täpsema õpisisu valib õpetaja, kes juhib õpet ja loob õpikeskkonna. Toetatakse positiivse suhtumise kujunemist kunsti kui valdkonda. Õpetaja enda hoiakud, avatus ja sallivus vana ja uue kunstiga on äärmiselt olulised. Kunsti õppeainet on võimalik üles ehitada erinevatele kunstikäsitlustele tuginedes.

4) kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Koolikunstis on vaja väärtustada õppija isikliku tasandi loomet, avastusi ja pingutust, sest õppija kunstialane loov tegevus tegevdus loob talle tähendusliku kunstikogemuse, võimaldab nautida kunsti loomist ning arendada väljendusoskust. Kunstiõppe ülesanne on toetada õpilase loova mõtlemise, seoste loomise ja probleemilahenduse oskuste arenemist.

Kunsti osaoskused on:

1) väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);

2) plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);

3) loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine);

4) refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).

2.2.2. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

- 1) uurib ning kasutab teadlikult ja põhjendades visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses;
- 2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades turvaliselt, järgib visuaalseid kujutisi luues ning kasutades seadust;
- 3) uurib, disainib või loob kunstiteose kõiki disainiprotsessi etappe läbides;
- 4) dokumenteerib enda uurimis- ja kavandamisprotsessi;
- 5) analüüsib oma tööd ja tulemust, valides teadlikult erinevaid lähtepunkte ning meetodeid;
- 6) analüüsib ainealast keelt kasutades loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle erinevatelt positsioonidelt, seostades eri kunste ja kunsti teiste valdkondadega, kultuuri ja ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arenguga.

2.2.3. Õpitulemused

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- 1) uurib ning kasutab teadlikult ja põhjendades visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ning sümboleid;
- 2) iseloomustab eri allikate põhjal kunstnike loomingut, kirjeldab vormi, kunstilist kujundit ja konteksti;
- 3) tunneb kunsti- ja visuaalkultuuri ajaloo põhistruktuuri;
- 4) märkab ning mõistab kunsti ja visuaalkultuuri mõjusid ühiskonnale ning keskkonnale nii ajaloos kui ka tänapäeval;
- 5) seostab kunsti arengusuundi ja ilminguid ühiskonnaelu korralduse, religiooni, teaduse, tehnoloogia jm mõjudega;
- 6) väärtustab uuenduslikku, inimsõbralikku ja keskkonnasäästlikku arhitektuuri ja disaini;
- 7) teab olulisemaid kunstimõisteid ja oskab neid kasutada kõnes ja kirjas;
- 8) oskab määratleda visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode, stiile ja kunstivoole ning teab silmapaistvamaid esindajaid;
- 9) käib iseseisvalt kultuuriasutustes ja -sündmustel, oskab leida ning kriitiliselt hinnata eri keskkondades pakutavat infot;
- 10) järgib üldiselt autoriõiguse seadust visuaalide loomisel, tarbimisel ja jagamisel.

Plaanimine ja ideede arendamine, loomine

Õpilane:

- 1) genereerib ideid, arendab esialgset ideed edasi;
- 2) uurib, disainib või loob kunstiteose kõiki disainiprotsessi etappe läbides;
- 3) esitleb oma loomingut ja uurimistulemusi, kasutades ainealast terminoloogiat;
- 4) esitleb loometöö tulemust visuaalsete abimaterjalide toel (skeem, makett, plakat, digitaalne esitus);
- 5) loob koostöös teistega teostest ekspositsiooni, põhjendab tööde paigutust ning esitleb teost publikule selgelt;
- 6) püstitab iseseisvalt loomingulisi ja uurimisülesandeid ning otsib neile lahendusi;
- 7) rakendab oma ideede väljendamiseks sobivaid visuaalseid jm kunstilisi väljendusvahendeid ning tehnilisi töövõtteid ja -vahendeid; oskab ja julgeb eksperimenteerida;
- 8) on oma loovates lahendustes eetilise, mõistab kunstniku vastutust, arvestab keskkonna ja kultuuripärandi kaitse nõudmisi.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- 1) analüüsib ainealast keelt ja arutleb loodu üle eri positsioonidelt;
- 2) toob näiteid teiste seostuvate teoste kohta, põhjendab seoseid muude ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, ainekirjandusele, popkultuurile ning meediale;
- 3) mõtestab esemelise ning ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 4) dokumenteerib enda uurimis- ja kavandamisprotsessi;
- 5) analüüsib oma ja retsenseerib kaasõpilaste tööprotsessi ning tulemust, valides teadlikult eri lähtepunkte ja meetodeid;
- 6) oskab hinnata heatasemelist kunsti;
- 7) võrdleb ja analüüsib kunstiteoseid, otsides neis vastava ajastu temaatikat, sõnumeid ning visuaalset vormikeelt.

Õppe-eesmärgid gümnaasiumis

- omandab teadmisi kunstikultuuri arengust, kunstiliikidest, nende väljendusvahenditest ja seostest ühiskondliku taustaga;
- orienteerub kunsti arenguloo põhilistes küsimustes ja etappides;
- õpib vaatama ja analüüsima kunstiteoseid, kujundab kunstimaitset;
- tunnustab kultuurilist mitmekesisust oma-, kohalikus ja maailmakultuuris;
- väärtustab kunsti ja loomingulist tegevust kui vaimu- ja tundeelu rikastajat;
- analüüsib visuaalseid kunste keskkonna osana;
- kasutab visuaalset keelt sõnumi kandjana, väljendab oma arusaamu loomingulistes töödes;
- arendab kujundilist, ruumilist ja abstraktset mõtlemist ja kujutlusvõimet;
- tunnetab kunsti potentsiaali ning näeb selle rakendusvõimalusi nii enese elu ja tegevuse kui ka ümbritseva maailma mõtestamise, mõjutamise ning kujundamise vahendina;
- tajub nüüdisaegse kunsti olemust ning aktsepteerib selle mitmekesisust;
- rakendab loovas eneseväljenduses erinevaid kunstilisi väljendusvahendeid ja tehnilisi võtteid;
- väärtustab ning toetab uuenduslikku, inimsõbralikku ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi.

I kursus

Kunst ja kunstiajalugu

Õppesisu

Õppesisu on jagatud tinglikult kolme plokki

- 1) Sisulis-struktuuriline ülevaade (üldistav osa, eesmärgiks luua õpilasele taustsüsteem ajastuid läbivate teemadega tegelemiseks ja nende võrdlemiseks)
- 2) Teemaatiline, seoseid loov ja teadmisi laiendav osa (võib käsitleda nii teoreetiliselt, aga võib siduda ka loominguliste praktiliste töödega)
- 3) Uurimuslik, praktiline ja kinnistav osa (visuaalse materjali kogumine, süstematiseerimine, analüüsimine)

Tulenevalt kunstivaldkonna eripärast ja kooli/õpilaste võimalustest võib õppesisu mahus teha valikuid ja kombineerida õppetegevusi kavandades mitmeid teemasid kahe kursuse vahel, tagades oodatavad õpitulemused, valdkonnapädevused ning üldpädevused.

• Sissejuhatus. Kunsti roll eri ajastutel

- Kultuur ja kunst. Kunstnik ja tema kaasaeg. Kunstiteos ja vaataja.
- Kunstiteoste sõnum ja vorm eri ajastutel. Sümbolid läbi sajandite.
- Kunsti tekkimine. Esiaeg.
- Vanimad kõrgkultuurid. Mesopotaamia. Egiptus.
- Antiikaja kunst. Vana-Kreeka. Vana-Rooma.
- Keskaja kunst. Romaani stiil. Gooti stiil.
- Renessanss. Vararenessanss. Kõrgrenessanss. Inimesekeskse maailmapildi kujunemine (valgus, vari, perspektiiv, proportsioonid). Kunst ja teadus. Trükikunsti leiutamine.
- Barokk. Rokokoo. Kunst kiriku ja valitsejate teenistuses.
- Klassitsism ja romantism
- Romantism, realism, juugend

Ajastute kunsti võrdlevad teemad

- Värvikasutus ja kompositsioon teoste sõnumis.
- Eri ajastute kunsti ja muusika kokkukõlad.
- Illusioonid ja emotsioonid kunstis.
- Inimene kunstis: staatus, suhted, tegevused.
- Õukonnakunstist argielu kujutamiseni.
- Pildilised sümbolid koopamaalist graffitini.
- Kunstniku rollid: käsitöeline, leiutaja, ajaloolane, geenius, boheem, staar jne.
- Kunstiinstituutsioonid. Tuntuimad galeriid ja muuseumid.

Valitud teemad toetavad kunsti kui nähtuse mõistmist eri ajastutel erinevatest vaatepunktidest lähtuvalt. Valida kuni kolm teemat.

Loomingulised ja uurimuslikud projektid, õppekäigud

- Käsitletavate teemade endast ja nüüdisajast lähtuv tõlgendamine. Isiklik vaatenurk.

- Visuaalse materjali kogumine, süstematiseerimine ja analüüsimine.
- Oma ideega sobivate väljendusvahendite valimine ja töö tegemine (joonistus, maal, kollaaž, ruumiline objekt, digitaalne pilt, video, *performance* jne).
- Töö esitlemine ja oma valikute põhjendamine.
- Kunstiteose analüüs ja loov interpreteerimine.

I kursuse õpitulemused

- tunneb visuaalse kultuuri ülesehitust ja seoseid peamiste tegevusalade tasandil (maalikunst, arhitektuur, skulptuur jne);
- oskab määratleda visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode, stiile ja kunstivoole;
- teab olulisemaid kunstimõisteid ning oskab neid kasutada;
- märkab ning mõistab kunsti ja visuaalkultuuri mõjusid ühiskonnale ning keskkonnale;
- on oma loovates lahendustes eetilise, mõistab kunstniku vastutust; arvestab keskkonna ja kultuuripärandi kaitse nõudmisi;

II kursus

Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil

Õppesisu

- Kunsti muutumine. Kunst moderniseeruva ajastul. Tehnoloogia ja linnastumise võidukäik, modernistlik arhitektuur ja tööstusdisain. Funktsionalism. Fotograafia ja illustreeritud ajakirjanduse levik ning mõju kunsti muutumisele.
- Modernistliku kunsti suunad. Impressionism, postimpressionism, fovism, ekspressionism, futurism, kubism, konstruktivism, funktsionalism, abstraksionism, dada, sürrealism.
- Abstraktne versus figuratiivne kunst. Puhas kunst väljaspool elu. Abstraktne ekspressionism, minimalism, opkunst jne.
- Postmodernism ja nüüdiskunst. Vaatenurkade paljusus. Popkunst. Hüperrealism. Igapäevaelu tungimine kunsti. Happening, kehakunst, maakunst. Konseptualism, idee kui kunst. Kunstiteose kui objekti kadumine. Kunstiliikide piiride kadumine.
- Sotsiaalkriitiline kunst. Kunstnike ja vaatajate koostöö. Kollektiivsus ja anonüümsus kunstis. Kunstimeediumite paljusus. Meediatarbija kui mõjutaja ja mõjutatav. Erinevad suhtluskeskkonnad. Kunst linnaruumis. Interaktiivne meediakunst. Netikunst. Keskkond. Disain. Visuaalne meedia.
- Inimsõbraliku ja turvalise elukeskkonna loomine. Linnaplaneerimine, arhitektuur, maastikuarhitektuur, tootedisain, graafiline disain jne.
- Disainimine kui probleemilahendus. Erinevad vaatenurgad- funktsionaalsus ja esteetika, eetilise ja kultuuriline sõnum. Innovatsioon ja keskkonnateadlikkus disainis ja arhitektuuris.
- Meediakeskkond. Erinevad suhtluskeskkonnad ja väljendusvahendid visuaalses kommunikatsioonis.
- Muinsus- ja keskkonnakaitse ning autoriõiguste probleemistik.

Nüüdiskunsti nähtusi võrdlevad teemad

- Abstraktsus ja kujutavus kunstis: vorm, kujund, värv, tähendus.
- 20. sajandi nn. realismid :sürrealismist ja sotsrealismist kuni hüperrealismini ja videokunsti.
- Kunstiteos ja kontekst: vaatajad, koht ning aeg.
- Kunsti suunad/stiilid ja paralleelid teistes kunstiliikides: muusika, film, kirjandus, teater jne.
- Disaini muutmine: puhtast vormist ning funktsioonist emotsioonide ja fantaasiateni.
- Kunsti, arhitektuuri ja disainiga seotud elukutsed.

Loomingulised ja uurimuslikud projektid ja õppekäigud.

- Visuaalse materjali kogumine, süstematiseerimine ja analüüsimine.
- Käsitlevate teemade endast, oma kogemustest ja nüüdisajast lähtuv tõlgendamine.
- Oma ideedega sobiva väljendusvahendi valimine ja töö tegemine (joonistus, maal, kollaaž, ruumiline objekt, digitaalpilt, video, performance jne.)
- Pildi ja teksti koosmõjud (graafiline kujundus, logo, kirjakuju)
- Probleemilahenduslikud disainiülesanded (mudel, joonis, eksperiment materjalidega jne.)

- Töö esitlemine ja oma valikute põhjendamine.
- Kunstiteose analüüs ja loov interpreteerimine.

II kursuse õpitulemused

- teab olulisemaid kunstimõisteid ning oskab neid kasutada;
- oskab vaadata ja analüüsida kunstiteoseid;
- tunneb kuulsamaid kunstnikke meilt ja mujalt;
- tunneb huvi kunstialase loomingu vastu ning oskab hinnata heatasemelist kunsti;
- tunneb huvi kunstikultuuri väärtuste säilitamise ja kaitsmise vastu;
- seostab kunsti arengusuundi ja ilminguid ühiskonnaelu korralduse, religiooni, teaduse, tehnoloogia jm mõjudega; on salliv kultuurierinevuste suhtes;
- tõlgendab ning analüüsib nüüdiskunsti teoseid ja erinevaid teostusviise (nt maal, installatsioon, video jne) ning märkab nüüdiskunsti seoseid teiste valdkondadega;
- püstitab iseseisvalt loomingulisi ja uurimisülesandeid ning otsib neile lahendusi.